

Metodologies d'ensenyament i aprenentatge i factors de percepció de l'art en l'educació primària.

Maria Feliu i Torruella

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tesisenxarxa.net) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tesisenred.net) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tesisenxarxa.net) service has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized neither its spreading and availability from a site foreign to the TDX service. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service is not authorized (framing). This rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

UNIVERSITAT DE BARCELONA
Facultat de Formació del Professorat
Departament de Didàctica de les Ciències Socials

**METODOLOGIES D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE I FACTORS DE
PERCEPCIÓ DE L'ART EN L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.**

Tesi per a l'obtenció del títol de Doctora, duta a terme per:

MARIA FELIU I TORRUELLA

Dirigida pel Dr. Joan Santacana i Mestre

Programa de doctorat:
Didàctica de les Ciències Socials i del Patrimoni
Bienni 2005-2007

Barcelona, octubre de 2010

Annex 4. Entrevistes orientatives.

ENTREVISTA 1. Informant 1

Dia: 12 de Febrer 2007

Edat: 30 anys

Temps dedicat a la docència: 8

Centre: Col·legi Sagrat Cor de Jesús. CASP.

Cursos: sobretot cicle mitjà (especialment tercer)

Especialització: educació especial. I també arts plàstiques (Post grau a Blanquerna).

1. Treballem temes relacionats amb l'art?

Treballem en cada curs una part de l'art a Catalunya.

En quines àrees?

Aquesta part des de plàstica perquè és el bestiari de l'art romànic. I després aprofitem i des de socials, quan treballem la ciutat, treballar una mica de Gaudí: la Pedrera.

Amb quins objectius?

Que coneguin. Coneixement de la seva cultura, de Catalunya. Tot molt vinculat a l'art català bàsicament.

Quan? De forma puntual un trimestre o al llarg del curs?

Al primer trimestre fem la Pedrera de Gaudí i parlem del Modernisme i tots aquests aspectes. I al segon trimestre treballem l'art romànic.

Quins temes?

Per exemple: l'església romànica.

Del romànic treballem el bestiari. És a dir, anem al museu i ens fan la visita guiada dels "animals fantàstics", que li diuen. Els fan dibuixar allà i després a l'escola fem la part de fang, l'animal fantàstic seu.

Feu alguna excursió relacionada amb l'art?

Aneu algun museu? sí Quin? El MNAC? Al MNAC Agafeu les visites comentades?

Les dues visites que fem són comentades. **Entra dins la programació del curs? Sí que entren. A l'aula es prepara la visita? I després, es fa alguna cosa? Procurem**

treballar-ho abans, les dues visites. Gaudí i la Pedrera ho treballem per informàtica que tenen una pàgina web de la Pedrera i a partir d'explicacions dels mestres; mirar llibres i alguna cosa més. I l'art Romànic depèn més del tutor. Hi ha unes diapositives del MNAC, que ens les deixen, però són massa d'adults no és material didàctic per ells i per tant no ho utilitzem. Hem deixat d'utilitzar-ho. **Excursions com la pedrera?, Santes Creus? Poblet?, La Sagrada Família?** Sí, a la Pedrera. Primer ho treballem per informàtica a través de la web i després es fa un edifici amb cartrons un edifici antic (la Pedrera) i un edifici actual, modern, seu, que ells fan els seves habitacions. Per treballar l'habitatge, la casa, que és temari de socials de 3r EP.

2. A grans trets, com presenteu els temes d'art? Em podries descriure què feu a classe i què feu fer a l'alumnat?

Explicuem, ens situem en el temps on ha passat i intentem veure, doncs hi havia tele? No hi havia tele? En l'art Romànic, per exemple, doncs si sabien llegir o no?, per què creien que pintaven les esglésies. Aquests aspectes. És a dir, a través del guiatge del mestre i de preguntes doncs anem traient i deduint el que ha de ser.

Feu buscar informació als nens? Ho porteu vosaltres?

Del Gaudí sí. De Gaudí sí que ells porten informació i expliquen què han trobat. De Gaudí en saben bastant més

Feu servir algun tipus de material?

No, nostre no. De la Pedrera la pàgina web (lapedreraeducacio.org) i de l'altre no; sí que n'hi ha però no ens agrada.

Us agradaria disposar d'algun tipus d'ajuda, des de materials, fins a guies?

Cadascú explica a partir d'un guió, amb la gràcia que té, més o menys, doncs s'ho monta fins on arriba. Per això també agafem la visita guiada perquè els mestres al no tenir la formació per explicar l'art romànic o explicar Gaudí doncs és més senzill si hi ha una persona allà que t'ho explica.

3. Avalueu aquests temes?

No els avaluem. Cap dels dos. L'animal fantàstic, com és fang, i així, s'avalua com a fang, com a creativitat del fang però no s'avalua com a art, com a activitat vinculada

amb l'art. S'avalua la seva creativitat i la seva tècnica, a nivell de plàstica. I la Pedrera no; entra dintre la ciutat i el poble però no ho avaluem.

NOVES PREGUNTES GENERADES A PARTIR DE LES RESPOSTES

En general els temes d'art els treballem des de l'àrea de plàstica?

Sí. Plàstica i socials, per complementar. Però sobretot plàstica. Aquest any, com que el carnaval va diferent perquè l'escola fa els 125 anys, cadascú és un número (1 el cicle inicial, el 2 el mitjà i el 5 superior). Cadascú va amb el seu estil d'art que treballa, aquest any sí que tot el carnaval va a través de l'art. Però és puntual.

Tu t'ocupes de les programacions de plàstica al llarg de tota la primària? O sigui, teniu un grup de mestres que prepareu aquests temes?

Cada curs té un responsable d'àrea. I després, fa dos anys, s'ha format una comissió de plàstica. I el que han fet és buscar unes activitats concretes, més artístiques, obligatòries a cada curs. I a partir d'aquí el responsable d'àrea ha de modificar la seva àrea conforme això aparegui i mantenir lo antic. Una combinació. Sí que hi ha ara aquesta visió.

Teniu dividit per cicles el que treballem a cada un?

Sí, se suposa que sí. Sí que fa quatre anys es va distribuir això perquè es repetien personatges, autors, i d'altres que no es treballaven. Llavors sí que es va fer una visió de dir, ens falta el Modernisme, o ens falta els cartells... Sí que es va fer la distribució.

Quan feu coses d'art, em deies que intenteu situar-los en el context històric, explicar que això forma part de la història de l'art? Que hi ha un abans i un després del que ells estan estudiant?

No, no es fa. Només es situa en el temps on ha passat, en aquell moment. Sobretot l'art romànic, perquè per ells és els romans i no romànic, no ho entenen. Parlen de romans i de Roma. Ho separem una mica i ho expliquem bastant tipificat: ens situem a l'època dels castells, els mites d'aquella època, els camperols que no saben llegir. És bastant mitificat.

Què creus que els costa més d'entendre quan feu temes d'art?

Res. Si tu ho expliques bé ho enganxen de seguida i molt bé. Al contrari és a dir, ho veuen de seguida. Estan molt oberts. Els va encantar la visita de romànic. Potser és més

pesat, o ho entén menys el tutor perquè no sap com explicar-ho. Es veu més angoixat el mestre a nivell d'explicació de no saber per on començar que no pas els nens, ells es situen se seguida. Ho entenen molt bé. Quan has d'explicar una cosa d'art dóna la sensació que es fa més difícil a l'adult que no el nen que ho entén de seguida. Qualsevol tipus d'art els encanta!

Creus que s'haurien de fer més coses?

Jo crec que sí, el que passa és que si la gent no està preparada per ensenyar-ho, no és com ensenyar mates. Mates més o menys tothom, ho podràs fer millor o pitjor però tothom ensenyarà a fer la resta. En canvi, si et poses davant d'un quadre, o d'una escultura o d'un edifici i tu no saps ben bé què és allò.

Què caldria per fer-ho?

Formació i material preparat per poder-ho fer. Si tens un llibre de modernisme, o un llibre adaptat pels nens, el pots agafar com a referent. O unes pàgines webs que tu t'hi puguis introduir, és molt més senzill. Un material, unes làmines. Els llibres de text no ho porten.

Es treballa poc per què el mestre no té recursos per poder-ho treballar?

Jo crec que sí i perquè està fora de temari i la programació se't menja i si ja et deixes temes, si no arribes a acabar el temari de qualsevol assignatura, doncs afegir-ne més... O com a escola es marca que cada curs treballa un tema concret o no hi ha lloc per l'art. I a nivell de plàstica, que és on es podria treballar més, com que no hi ha especialistes, es tendeix a fer manualitats: retallar, enganxar i pintar.

Quan treballeu la plàstica què potencieu?

Com que ho fem per tallers, és més fàcil i sempre hi ha en algun curs algú que és més especialista en plàstica i agafa més aquest taller d'art. Però és difícil perquè hi ha cursos que no en tenen i acaba essent això, l'obligació de fer un taller de fang, un de pintura... Sí que depèn del mestre sí que ho treballa amb aquest estil. Per exemple, jo quan faig una activitat de plàstica mirem, valorem, què volen dir els colors, què no volen dir... Després fem una exposició, fem de crítics d'art, ens els mirem: *doncs aquest em dóna la sensació que m'angoixa, aquest no...* Però és més personal, és el tarannà de cada tutor, de cada mestre de plàstica que fa o no la valoració. Això no ho pots aprendre. No pots

aprendre les composicions, els punts, els colors... si una línia m'angoixa o no, què et transmet fent una línia recta, línia punxeguda si no ho has explicat. És el problema, fem la plàstica i després l'arxivem. Com a molt ho pengem a la paret que queda molt maco. Els temes d'art serveixen per decorar les parets de les classes a vegades.

Reticència per part de mestres d'aquests temes?

Tota. Si hi ha molta informació no, si ho dones tot molt treballat i que sigui fàcil de dominar i d'explicar no. Molt pautat. Nosaltres fem la visita del romànic perquè hi ha una visita molt treballada i molt preparada allà i a partir d'aquí s'hi van enganxant, però si no la féssim guiada no la podríem fer. Hi hauria molt poca gent que agafés el grup classe i decidís anar a un museu i explicar-ho ell mateix.

I les visites al museu com us les fan? Fan servir algun material?

Sí. Utilitzen textos dels llibres dels animals fantàstics, fotografies, fotocòpies de mapes. Cada nen té un arxivador amb tres dibuixos d'animals fantàstics, amb enganxines. Cada animal diferent: en un hi falta una part de l'animal i l'han d'acabar ells. Després els hi llegeixen del bestiar un animal i l'han de dibuixar. I l'últim els fan fer un animal que pugui anar per l'aire, per la terra, per l'aigua i pel foc i han d'explicar què li han posat, posar-li un nom... I tot això ho fan al museu, és una visita de dues hores. Van mirant animals i els van dibuixant ells.

I què els hi has explicat abans d'anar-hi?

Què anem a veure, que estava a les esglésies, que la gent no sabia llegir per tant havien d'aprendre mirant dibuixos que això ho pot fer qualsevol, i que si estava en una església el que volien explicar eren coses de la vida de Jesús, tots aquests aspectes. I que nosaltres anem a veure només els animals. I que havien de pensar que potser una persona que dibuixava una balena no havia vist mai el mar per tant haurà de treure la informació d'un altre lloc. Si nosaltres volem veure una balena anem a Internet, o la tele i la veiem, però ells no, per tant havien de buscar altres recursos o algú els hi havia d'explicar. Quan ens expliquen les coses a vegades dibuixem coses que no es corresponen amb la realitat. Tot i així, després d'haver-ho treballat arriben nens al museu i et diuen que és Roma.

Quina és la reacció dels nens al museu?

Molt bona. De fet, amb les dues visites, tan la de l'art romànic com la de Gaudí sí que hi ha pares que t'expliquen que han aprofitat per visitar la Sagrada família. O altres que et diuen que tornaran al museu, hi ha famílies que ho segueixen després.

I de Gaudí què treballem?

La Pedrera, només. I com a casa d'habitatges. Expliquem que utilitza la natura, que li agradava molt la llum i coses d'aquestes. Que les parets les podem moure perquè la base de la casa són les columnes, coses molt senzilles. Per treballar la Pedrera, com que m'arriscava que cada mestre expliqués el que volgués, vaig fer un guió, un resum de què havien d'explicar, a quina pàgina estava i quines activitats es podien fer. Llavors ja és el tutor el que ha de llegir-s'ho. Si està més pautat es pot ajudar més als mestres. El problema que ens trobem a la Pedrera és que els monitors que hi hagi siguin pedagogs, que tinguin la informació del que han d'explicar però després que sàpiguen portar el grup. Sí que la visita és més d'història. Del que és història de l'art sí que es mira l'edifici per fora i què hi veieu i quins materials utilitzava, i quina diferència hi ha entre aquest edifici i els altres de la ciutat. Però és poc.

Gaudí és “l'estrella”, no? A segon van al Parc Güell, oi?

Sí. A primer és Miró, a segon Gaudí i el Parc Güell. A tercer la Pedrera i l'art romànic. Però la Pedrera és perquè ens anava bé; perquè l'objectiu no és la Pedrera, sinó un habitatge. Estem treballant la ciutat. Amb l'excusa de la ciutat i el poble, aprofitem la Pedrera, però no per què treballem Gaudí, Gaudí no és l'objectiu, però t'ajuda a completar una part de ciències socials. A quart fan Picasso, cinquè Casas i els cartells i sisè contemporani.

Tu programes el que fan els de quart o només t'ocupes de tercer?

No programo res. Sé que fan la visita al museu Picasso. Baixen fins al museu i fan la visita. I després a plàstica fan pintura. Època rosa i època blava, fan el mateix dibuix, amb diferents colors. A tercer també fem una activitat relacionada amb art, ara m'ha vingut al cap quan t'explicava això, que reproduïm quadres: un de Miró, un de Picasso, un de Dalí... diferents autors, vam intentar que fossin d'aquí. Llavors tenim els quadres tallats i cadascú reproduceix un tros només i llavors el fem amb gegant.

Per què?

Per reproduir. Per aprendre a dibuixar copiant, per la part del dibuix. A tercer el que fem és treballar cada trimestre una manera diferent el dibuix. Al primer trimestre han fet la figura humana, han copiat mans, cossos. També fan la còpia d'objectes, també fan la seva sabata, la seva motxilla, i també la còpia de naturalesa (ram de flors) i després fem la còpia d'un quadre. Per tant, l'art ens serveix per treballar altres aspectes. Això és programació de plàstica pura i dura i depèn del tutor que faci el taller hi posarà més o menys coses... explicarà més què és aquella obra que estan copiant o quedarà només com a exercici per copiar.

Treballem vocabulari? Tant del romànic com de Gaudí? Materials?

Ho utilitzem per explicar-ho, però no ho treballem, no ho estudien. Els hi queda perquè els interessa moltíssim. Pots preguntar a classe: quan tarda l'ascensor de dalt a baix de la Pedrera? Qui el feia servir?... I ho saben dir! Sí que tenen molta informació, en saben molt! però és més per interès personal d'aprendre.

La fórmula de demanar als alumnes informació, no t'has trobat que et porten de tot?

Si, et porten de tot. Has de tallar-ho. Sí que se'ls hi diu que han de buscar informació que hagin pogut llegir a casa i que l'hagin entès. És a dir, hi ha informació que no és per ells. Mirem tots junts el que porten. Normalment tot són llibres d'art, o llibres amb molta fotografia. Amb el romànic, costa de trobar perquè els llibres que tenim són d'altres parts del romànic, no justament dels animals.

Per què trieu aquesta activitat tan concreta del Romànic?

Perquè l'activitat que tenen al museu ens agrada molt. En el moment que es van repartir les parts artístiques de cada curs, tercer es va quedar més despenjat, llavors com que jo havia fet l'activitat i a mi m'agradava i m'interessava la vaig proposar. Al principi no va agradar la proposta però vaig demanar que la provéssim un any. Després de provar-la, va decidir que sí i l'hem deixada. És una part del romànic que no es treballa però és la que més enganxa amb ells. Després ells ho enganxen. Tot lo altre ve rodat. I et diuen què estranys són aquests senyors, i com van vestits... ho observen tot. Però potser aquesta activitat és la que més agrada. Anar a visitar un museu només. Els altres cursos no tenen visita guiada així, van amb el mestre i aquest ho explica. Visiten més un museu de forma "clàssica", totalment d'observació.

Tu creus que a partir de l'experimentació ells poden entendre molt més que no pas només observant.

Jo crec que en el moment en que ells fan l'experiència de dibuixar és quan els queda. En el moment en que pensen al seu animal fantàstic, quins elements li posen pel foc, és quan ho apliquen als seus dibuixos. A més es queden amb moltes coses. Ho escolten molt i ho apliquen molt, però si només han de mirar no.

En general, l'art es treballa més des de la plàstica que des de les ciències socials?

Per un igual. Quan ho fas des de les socials ho fas de forma més conscient, ho fas treballant allò. Des de la plàstica s'utilitza més com un pretext. S'hauria de treballar des dels dos cantons, que si no ho fas des dels dos costats no té sentit. Perquè d'un costat hi ha la teoria i de l'altre la pràctica. Si només es fa d'una banda queda coix. En aquesta edat ho han d'experimentar, no pots treballar només l'escultura i no fer una escultura. És com la poesia, des de català llegim poesia i aprenem poesia, doncs si no l'acaben escrivint.... Però si només experimenten, no entenen altres coses. Ara, no et trobes cap mestre que ho hagi treballat abans. T'arriben a tercer i no saben la teoria dels colors, o quin color hem de barrejar amb quin. Ja falla des d'aquí la plàstica, s'ha convertit en unes manualitats. Fins que no hi hagi un especialista de plàstica fent l'àrea de plàstica, no farem res. Per què no hi haurà un vocabulari de plàstica, encara és més difícil que hi hagi un vocabulari d'art dintre de la plàstica.

Per manualitats entenen?

Retallar, pintar i enganxar. Si passeges per l'escola veuràs que encara hi ha fotocòpies que tu havies fet servir com a alumna. No en tots els cursos. Al repartir-ho per tallers s'ha millorat molt, perquè t'assegures que totes les classes ho treballen de la mateixa manera. Cada tutor es responsabilitza d'un taller i és l'encarregat de repetir-lo a les cinc classes repartir en dues sessions. Llavors intentem treballar diferents coses. Una activitat de volum, una de pintura, una de dibuix, i les altres dues depèn. Collage i fang. Cada mestre fa dues sessions, i ho prepara ell i tindrà tots els nens de tercer. Farà cinc vegades la mateixa activitat. Ho fem a l'aula però hi ha diversos problemes, un és que no saps on posar-ho, perquè les aules són petites. Em alguns cursos no hi ha piques a la classe.

Quin tipus de material aniria bé per treballar els temes d'art?

De la mateixa manera que hi ha llibres que treballen autors concrets per gent gran i que són xulíssims, n'hi ha d'haver per nens. Però hi ha d'haver els dels nens i el del mestre amb el material que necessiti: amb les diapositives, o el power point o el que sigui que expliqui les claus d'aquell pintor, o d'aquell escultor. Hi hauria de ser però no hi és. Si el mestre per treballar un tema d'art se n'ha d'anar a la gran enciclopèdia i haver-s'ho de preparar, o si no tens l'altre extrem que són les Tres Bessones i tampoc és cert lo de les Tres Bessones. I van a la Pedrera i t'expliquen coses que s'han inventat. Que ja està bé, que és una altra manera de treballar Gaudí, però et falta un entremig. Si vas a qualsevol museu i mires llibres d'art per a nens, a part del pintar i colorejar no hi ha res més. De Gaudí, de Dalí... sí que hi ha alguna cosa per nens però són els llibres de cromos típics que enganxo un cromó en un cantó i pinto la resta. Però tampoc s'aprofundeix més.

És un dels problemes més grans a l'hora de treballar l'art, la manca de material. I els mestres tampoc volen activitats massa complexes. Allà al MNAC, a part de la visita que fem nosaltres, n'hi ha d'altres, n'hi ha una de més llarga que fas el fang en allà, ho situes en una catifa és super xulo i els nens aprendrien un munt. El mestre no hi vol dedicar més hores. Amb dues hores d'art ja en té suficient. Però passar tot un matí sencer ja és massa.

I per què aquesta reticència?

Jo crec que és perquè no està dins el temari. I com que no ho està no ho veus pràctic, aquell nen ara no està llegint, no està aprenent les taules de multiplicar. És algo que et treu temps. Si que és cert que com a escola, al treballar cada cop més temes, s'han anat reduint hores de l'educació bàsica de lectura, de comprensió... i que els nens cada cop llegeixen pitjor, comprenen pitjor, sumen pitjor... Sí que fan música, sí que fan informàtica... però et falten hores. Llavors dedicar tot un dia a fer una activitat d'aquestes costa. Sí que ens hem assegurat que a cada curs treballin una part de l'art i aprenguin coses d'un autor. Ara bé, només la part de l'art català, però ja és molt. Almenys donem a conèixer alguna cosa. Però en el fons els alumnes necessiten informació, i en el fons és aprendre, sigui amb un tipus de temari o un altre. El que ells estan fent és desenvolupar el cervell, saben on han de buscar informació. Ells ja saben que una ciutat té més contaminació que un poble, i ens passem hores explicant-ho. Però

ells volen saber per què aquelles pintures estan en una església, o qui les pintava, per què les pintaven, com s'enfilaven allà dalt, com les van traslladar al museu... Amb tot això estàs despertant l'esperit d'aprendre, l'esperit crític i és molt més motivador, que ho treballen molt més. Potser seria això, intentar lligar autors d'aquí als temes de socials. I potser treballar els temes de socials a través de l'art. Per exemple, bé que fem el treball artesanal, el treball industrial... doncs treballar el treball artesà a través d'un modernisme, per exemple. Buscar relacionar l'àrea amb el tema. Però intentar-ho lligar costa. El temps d'ara i el temps d'abans. Però si tens el material per relacionar això el treball industrial i l'artesà, amb els artesans a l'Edat Mitjana, doncs potser et serà més fàcil apropar-te al museu d'història i veure l'evolució de les cases o l'evolució de la roba. Potser el problema és aquest que de vegades els mestres no saben relacionar-ho. Sí que tens per un costat els recursos dels museus, els monuments i les coses que pots visitar; i per l'altre el temari. Potser en relacionar-ho facilita el trobar el què. I facilitaria a aquell professor que ho veu allunyat i que perd el temps, i potser amb això li seria més fàcil explicar aquest tema. Els temes d'història són més senzills, a cinquè i sisè que comencen història, doncs si fan romans se'n van a visitar les runes de Barcino. Però en canvi, el cicle inicial que treballen la gama de colors, doncs aprofitar i treballar-ho a través d'un pintor. L'art pot complementar moltes de les coses que expliquem, és qüestió de buscar. A cicle inicial que treballen la casa, el barri... és buscar aquestes relacions per entrar dins les programacions de les escoles. Sinó, no entra. Si no és així per obligació i que cada professor ha de treballar un tema i s'acaba convertint en un mercat: Picasso és meu! Doncs una altra manera és treballar a partir de les relacions. Els aliments és agafar el temari i comparar-lo, a nivell de transports... hi ha mil coses que es podrien fer.

ENTREVISTA 2: Informant 2

Dia: 14 de Febrer 2007

Edat: 43 anys

Temps dedicat a la docència: 23

Centre: Col·legi Sagrat Cor de Jesús. CASP.

Cursos: tota la primària (en l'actualitat és mestra de 6è EP)

Especialització: Història contemporània. Magisteri. I cursos de plàstica (a Blanquerna).

EXPLICACIÓ PRÈVIA DE LA MESTRA ABANS DE L'ENTREVISTA

Fa uns deus anys que es va prendre una opció clara per la plàstica, perquè ens vàrem adonar que quan revisàvem totes les àrees, totes anaven endavant i quedava la última la plàstica. Llavors fa deu anys es va fer una revisió de plàstica i enguany se n'ha tornat a fer una de profunda. En el seu moment ens vam adonar que havíem de seqüenciar millor tècniques i materials no teníem inclòs res de patrimoni. Llavors varem triar aquesta opció. Llavors ja fa anys que, a 1r EP treballen Miró i van a la Fundació Miró. A 2n Gaudí i van al Park Güell. A 3r EP el bestiari romànic i van a fer un taller al MNAC. A 4rt Picasso i van al museu Picasso. A 5è EP, Ramon Casas i van al MNAC i 6è EP fan art contemporani i van al Macba. Això vol dir que quan tu estàs treballant això doncs pots estar un mes treballant un taller d'aquests, a cada curs hi ha un petit dossier, una sèrie de continguts que es parlen, es passen diapositives... tota una sèrie de coses. I s'acaba o entremig, amb una visita per acostar-ho. També hi ha recerca per internet. Es fa una biblioteca d'aula, biblioteca d'art d'allò que s'estigui fent. I això és tot. No hi ha més. Lo altre ja són més tècniques, treballs. La cosa que treballem d'art és treballar algo de patrimoni a cada curs.

1. Treballem temes relacionats amb l'art?

En quines àrees?

Des de plàstica. Des de socials es pot dir algo, però bàsicament ho fas des de plàstica.

Amb quins objectius?

Pues que aprenguin allò i que vegin que igual que hi ha matemàtiques i naturals, hi ha una altra cosa que es diu art i que això existeix des de la prehistòria que pintaven la pintura rupestre, això és una expressió. I que ells mateixos llegiran un llibre però que molts els hi agrada l'art i que hi ha diferents tipus. Que totes les ciutats tenen molts museus, i que per molt petit que sigui un poble tothom té a les seves famílies algú que pinta... i que això forma part de l'home, que és una manera d'expressar-se i que també cal entendre-ho perquè hi ha uns conceptes i un vocabulari.

Quan? De forma puntual un trimestre o al llarg del curs?

Es fa en un moment puntual del curs. Cada curs ho té diferent. Per exemple, cicle superior treballem la plàstica per tallers. I un taller dura entre 3 i 4 setmanes. Els cinc mestres només fem dos tallers a l'any, perquè com que duren entre 3 i 4 setmanes.

Comences en una classe i t'estàs 4 setmanes fent aquell taller. I després passes a una altra classe i així fins a fer les 5 classes. Clar, això ja se t'emporta quasi un trimestre. Entremig hi ha certàmens d'arts plàstiques i haurem parat, la disfressa, les felicitacions de Nadal... vull dir que hi ha altres coses. Per exemple, a 5è EP hi ha una persona és l'encarregada de fer el Taller de Ramon Casas, en sap molt. I és la que passa per les cinc classes. En el cas de 6è EP, un que fa art contemporani. Després a la sortida sí que hi anirem tots. Això té avantatges i inconvenients. Ja no pel taller de patrimoni, sinó pel seu taller. Com que no hi ha una especialització de plàstica, a veure a cada curs, en aquesta escola que som 100 profes, doncs a cada curs et pots trobar dos professors que els hi agrada molt la plàstica, que s'hi veuen en cor i perfecte, però tres que no. Doncs si fas un taller, a les persones que els hi costa més, doncs s'ha d'estar segur per poder treballar un taller. Llavors trien el taller més fàcil o el més còmode, amb el que se senten segurs. Pels que ens agrada la plàstica doncs et sap molt greu perquè en tot l'any només hauràs fet dues coses i t'agradaria fer-ho tot. En canvi a primer i segon ho fan tots tot. A 3r i 4rt hi ha coses que fan tallers i d'altres que ho fan tots tot. Cicle inicial tots tot, cicle superior sempre taller i cicle mitjà és un entremig.

Quins temes? En aquest cas, s'especifica la pregunta: **Vosaltres feu art contemporani, quins temes feu?**

Fem una introducció de l'art contemporani. Característiques, tres o quatre autors, que volien representar, que la gent d'entrada ho critica i que diuen *que fàcil que és, jo també ho faria*. Cites també un moment en quin context va néixer l'art contemporani... Fa molts anys, havíem fet del Subirats la façana de la passió de la Sagrada Família. Anàvem allà... i ara fem art contemporani en general. Llavors anem al Macba, fem un projecte que es diu: *Raval més a prop*, que és de tutoria i fem sortides al Raval. I també ens interessa que dins el Raval hi ha un museu d'aquestes característiques.

Feu alguna excursió relacionada amb l'art? Aneu algun museu? Agafeu les visites comentades?

Sí. Totes les fem guiades menys la de Ramon Casas, perquè en el MNAC tenen una sèrie de tallers, però no n'hi ha cap que sigui de Ramon Casas. Llavors, fa dos anys, vam començar dos mestres anant al MNAC, vam marcar un recorregut amb els quadres que s'havien de comentar. Cada quadre que s'havia de fer, per poder-ho donar a cada

tutor. Llavors a través de llibres de Ramon Casas vam fer fotos i un power point. A tots els cursos hi ha un treball teòric.

2. A grans trets, com presenteu els temes d'art? Em podries descriure què feu a classe i què feu fer a l'alumnat?

Primer de tot, situem als alumnes, tot dient que comencen un taller nou, durant 4 dies serà sobre això. Sempre comences amb les idees prèvies que tenen ells, (que és molt important): Què us sona? Què us penseu que és? Aquesta primer estona els deixes parlar molt a ells. Llavors a partir d'aquí vas clarificant una mica, comences amb una conversa. Després passes unes diapositives, o un power point i els anem comentant. I després treball pràctic. Cada dia comences una mica més teòric i després pràctica. El primer dia de tots és el més teòric, als altres sí que fas un recordatori teòric però ja vas encaminat més a la pràctica. I això són 4 setmanes. Llavors lligues la sortida.

Feu servir algun tipus de material?

Sí. Power points i diapositives. I també hi ha fitxes que han fet els mestres, fitxes que ens han passat al MNAC. Jo crec que el material més adient és el que tenen el MNAC. Els de Picasso és una material "d'herència" de la FORPE.

Us agradaria disposar d'algun tipus d'ajuda, des de materials, fins a guies?

Hi ha museus que et faciliten molt. D'altres no. Sí que faltaria. Jo quan era cap d'estudis, rebia publicacions i folletons de grups que et muntaven coses, estaria bé que hi hagués més coses o més difusió. Vídeos, o coses sobretot en català.

3. Avalueu aquests temes?

Sí. No fem a la primària un control de continguts. Vas avaluant el treball de plàstica d'aquell taller d'art. Valors més lo que és l'actitud del nen que participa (quan fas teoria aixeca més la mà, o pregunta més, el veus amb més sensibilitat, porta més material per la biblioteca d'art...). Però no fas un examen. Que es podria plantejar, però no es fa.

PREGUNTES NO INCLOSES EN EL GUIÓ DE L'ENTREVISTA.

Quins problemes es troba un professor a l'hora de treballar l'art?

Com amb la plàstica, el que li agrada no té cap problema i disfruta i s'entusiasma i faria moll més art. I al que no li agrada, no té informació, depèn molt de l'interès. Va molt lligat amb la manera de ser, hi ha qui diu: no en sé però tinc interès... Fonamentalment són els ganes de posar-t'hi o no.